

BO MIRT Zuid-Nederland

1.	A2 Deil – 's-Hertogenbosch – Vught <ul style="list-style-type: none">❖ Rijk en regio stemmen in met de resultaten van het MIRT-onderzoek A2 Deil – 's-Hertogenbosch – Vught.❖ Rijk en regio erkennen dat de realisatie van het pakket aan quick wins gedurende enkele jaren ervoor kan zorgen dat de verkeersdoorstroming op de A2 niet verder verslechtert, maar dat deze korte termijnmaatregelen niet afdoende zijn om de A2 voor de lange termijn bereikbaar te houden. Op de middellange termijn groeit de bereikbaarheidsproblematiek zonder aanvullende infrastructurele ingrepen opnieuw boven het huidige niveau.❖ Rijk en regio erkennen het belang van een gezamenlijke en gecombineerde aanpak van de korte en de (middel)lange termijn. Het voorgestelde maatregelenpakket voorziet, vanwege het grote nationale belang van de A2 en de ernst en omvang van de bereikbaarheidsproblematiek op grond van de NMCA, daarom ook in oplossingsrichtingen voor de (middel)lange termijn.❖ Rijk en regio starten een adaptieve, gebiedsgerichte aanpak voor het totale maatregelpakket. Rijk en regio gaan daarbij voor de korte termijn een pakket aan quick wins uitwerken en uitvoeren en de oplossingsrichtingen voor de middellange en lange termijn nader onderzoeken. De totale kosten van het pakket aan quick wins en de voorbereidende onderzoekskosten zijn geraamd op € 45,9 miljoen (exclusief BTW). Het Rijk reserveert hiervoor €18,3 miljoen (exclusief BTW). De regionale overheden zullen hiervoor in totaal €27,6 miljoen (exclusief BTW) reserveren. Het Rijk reserveert daarnaast €430 miljoen (inclusief BTW) voor het starten van een MIRT-Verkenning naar structurele verbreding van de A2 (75% van de globaal geraamde kosten van € 570 miljoen, inclusief BTW). Hierbij zijn de onderzoekskosten 50/50 verdeeld over Rijk en regio.
2.	A58 Tilburg – Breda (onderdeel SmartwayZ.NL) <ul style="list-style-type: none">❖ Rijk en regio starten een MIRT-Verkenning A58 Tilburg – Breda. De startbeslissing hiervoor zal IenW in 2018 nemen.❖ Binnen deze verkenning worden zowel innovatieve als kostenefficiënte infrastructurele oplossingen onderzocht, voortbouwend op de marktverkenning 'de slimste oplossing A58 Tilburg – Breda'.❖ Uit deze marktverkenning blijken zowel smart mobility- en gedragsmaatregelen als fysieke capaciteitsuitbreiding kansrijk. De effecten van alleen smart mobility- en gedragsmaatregelen zijn op dit moment nog niet goed in te schatten, maar lijken onvoldoende om de wegcongestie alleen op te lossen. Het is daarom belangrijk om, naast de inzet op smart mobility-maatregelen, ook in te zetten op de uitbreiding van de wegcapaciteit en wel op een innovatieve wijze.❖ De raming van de kosten van de duurste variant die wordt meegenomen in de MIRT-Verkenning bedraagt € 70 miljoen (inclusief BTW). Ten behoeve van het starten van een MIRT Verkenning dient, conform de MIRT Spelregels, 75% van het budget gedekt te zijn, in casu € 52,5 miljoen inclusief BTW. De provincie Noord-Brabant kan hiertoe maximaal € 20 miljoen exclusief BTW (€ 24,2 miljoen inclusief BTW) bijdragen. IenW reserveert het resterende bedrag. Bij vaststelling van het voorkeursalternatief worden definitieve afspraken gemaakt over de kostenverdeling tussen regio en Rijk, met als uitgangspunt een verdeling éénderde regio (tot een maximale provinciale bijdrage van € 20 miljoen exclusief BTW) en tweederde Rijk.
3.	Brainport Actieagenda

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio zetten ook via het MIRT in op het versterken van het vestigingsklimaat van Brainport Eindhoven om zo invulling te geven aan de Mainportstatus en de Brainport Actieagenda. Rijk en regio erkennen het belang van versterking van de bereikbaarheid als onderdeel van de uitvoering van de Brainport Actieagenda. ❖ In dit BO MIRT zijn de volgende projecten die een relatie hebben met de Brainport Actieagenda opgenomen: A2 Deil – 's-Hertogenbosch – Vught, de A58 Breda – Tilburg, Eindhoven Internationale Knoop XL, de spoorverbinding Eindhoven – Düsseldorf, Slimme en Duurzame Mobiliteit en Eindhoven Airport. Besluitteksten over die projecten zijn separaat opgenomen. ❖ Rijk en regio bezien samen aan welke ruimtelijk economische opgaven in de Brainport de besluitvorming in het kader van het MIRT een bijdrage kan leveren. ❖ Naar verwachting is de gezamenlijke Brainport Actieagenda in het voorjaar van 2018 gereed.
4.	<p>Gebiedsconcept Eindhoven Internationale Knoop XL</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio besluiten om de voorliggende propositie “Eindhoven Internationale Knoop XL” als basis voor verdere uitwerking te nemen. Rijk en regio werken deze in samenhang met de ontwikkeling van Eindhoven Airport en als onderdeel van de Brainport Actieagenda gezamenlijk uit. Dit houdt in fasering, bijdragen en het proces richting BO MIRT 2018 en verder. Voor Eindhoven Internationale Knoop XL gaan we adaptief en programmatisch in tranches werken vanuit een gedeelde visie voor de lange termijn. ❖ Rijk en regio delen de ambitie om uitvoering te geven aan projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van Eindhoven Internationale Knoop XL. Rijk en regio reserveren ieder voor de uitvoering van het maatregelenpakket uit de eerste tranche €10 miljoen exclusief BTW. ❖ De eerste tranche maatregelen bestaat uit HOV-3, fietsenkelder Stationsplein Zuid-district E en de spoorverbinding Eindhoven – Düsseldorf. ❖ Op basis van het regionale haalbaarheidsonderzoek naar een Multi Modaal Transferpunt bij Eindhoven Acht wordt geconcludeerd dat een treinstation op deze locatie bij het lage en midden groeiscenario voor Eindhoven Airport niet aan de orde is, maar heroverwogen kan worden naar aanleiding van een ontwikkeling conform het hoge groeiscenario Eindhoven Airport. Op basis van het regionale haalbaarheidsonderzoek naar een Multi Modaal Transferpunt bij Eindhoven Acht wordt geconcludeerd dat de HOV-3 een haalbare ‘no regret’ maatregel is. ❖ De regio start in 2018 een planstudie voor de HOV-3. Het Rijk werkt hieraan mee. ❖ Rijk en regio spreken af dat in februari of maart 2018 tijdens een bestuurlijk werkbezoek aan de Brainportregio nadere afspraken worden gemaakt over de uitvoering van de projecten die bijdragen aan de lange termijn ontwikkeling van Eindhoven Internationale Knoop XL. ❖ Het Rijk neemt kennis van het verzoek van de regio om € 9 miljoen bij te dragen aan een Fietsenkelder stationsplein Zuid-district E. De regio draagt ook € 9 miljoen bij. Het Rijk neemt deze wens, vooruitlopend op nadere afspraken over de eerste tranche van het programma voor extra fietsvoorzieningen dat op basis van het regeerakkoord wordt gestart. ❖ Rijk en regio starten parallel hieraan in 2018, als onderdeel van de netwerkuitwerking Toekomstbeeld OV 2040, een onderzoek naar de Spoorprong Brabant. Hieruit kunnen voorstellen voor noodzakelijke maatregelen voor verbetering van de bereikbaarheid en het behouden van de robuustheid en hoge kwaliteit van het vervoer per spoor in Zuid-Nederland naar voren komen. Dit onderwerp verdient het om zorgvuldig gedaan te worden en dat vraagt meermaals agendering tijdens de OV en spoortafels. Investeringsbeslissingen kunnen mogelijk tijdens BO MIRT van 2019 worden genomen.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ De Regio zet zich in om een passend en internationale hoogwaardige verstedelijkingprogramma met voorrang in het gebied te laten landen (wederkerigheidsprincipe).
5.	<p>Spoorverbinding Eindhoven – Düsseldorf</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio delen de ambitie om, als onderdeel van Eindhoven Internationale Knoop XL, in 2025 een rechtstreekse intercitiy Eindhoven – Düsseldorf te laten rijden. ❖ De kleinschalige maatregelen die voor de verbinding Eindhoven – Düsseldorf noodzakelijk zijn, worden bekostigd uit het maatregelenpakket van de 1^e tranche Eindhoven Internationale Knoop XL. ❖ Nederlandse partijen bereiden gezamenlijk een memorandum of understanding voor in het daartoe meest aangewezen overleg. De gezamenlijke wens is eind januari 2018 het memorandum of understanding te ondertekenen door de Duitse en Nederlandse partijen.
6.	<p>Spoorverbinding Weert – Hamont</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ De onderzoeken voor het traject Hamont - Weert worden door IenW opgestart. Hierbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met mogelijke subsidieaanvragen.
7.	<p>Overige Grensoverschrijdende Spoorverbindingen</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ IenW, NVR, NS, Prorail en DB Netz werken het alternatief (Amsterdam/Schiphol –) Eindhoven – Aken conform de Hoofdrailnet concessie verder uit om voor de zomer 2018 tot definitieve besluitvorming over doortrekking te komen. ❖ Via de bilaterale contacten met de Belgische overheid bespreekt IenW de oplossingsmogelijkheden, vanuit de intentie om de verbetering van de verbinding Roosendaal – Antwerpen uiterlijk 2020 te realiseren. ❖ IenW bespreekt de openstaande issues die het laten rijden van de Drielandentrein tussen Luik – Maastricht – Heerlen – Aken in december 2018 beletten met België, om te zoeken naar mogelijke oplossingsrichtingen. ❖ Seamless travel: <ul style="list-style-type: none"> ○ IenW zal meewerken aan het oprichten van een Benelux taskforce die zich richt op alle railverbindingen tussen de diverse grensgebieden. ○ IenW zal zich gaan inzetten om de verkoop en distributie van tickets voor onder andere grensoverschrijdend vervoer zowel via vervoerders als derden actief in de retailmarkt mogelijk te maken.
8.	<p>A2 't Vonderen – Kerensheide</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het Rijk is - in samenwerking met de regio - bereid de voorbereiding van de realisatie (inclusief aankopen en conditionering) in 2018 te starten als daarvoor voldoende budget tijdig voorhanden is. Het budget voor het project - inclusief provinciale bijdrage - is in het MIRT pas beschikbaar in 2022. Het Rijk is bereid al in 2020 maximaal €35 miljoen in te zetten (van de totale bijdrage van €230 miljoen), indien ook de regio bereid is haar bijdrage van €35 miljoen te vervroegen van 2020 naar 2018. ❖ Indien partijen overeenstemming bereiken over de financiële voorwaarden van vervroeging en een modus vinden om de voorbereidende werkzaamheden tot 2022 plaats te laten vinden, zal dit leiden tot een tussen de regio en Rijkswaterstaat te sluiten samenwerkingsovereenkomst. In dat geval zal het Rijk zorg dragen voor voldoende capaciteit bij Rijkswaterstaat voor de periode 2018 - 2022.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Het Rijk neemt - uitgaande van overeenstemming tussen partijen - in 2018 een partieel uitvoeringsbesluit waarbij bovengenoemde afspraken over het budget, inzet van capaciteit en programmering het kader vormen. In dat geval worden de gronden die thans voor rekening en risico van de provincie Limburg zijn gekocht ingebracht in het project en neemt daardoor het risicoprofiel van de provincie Limburg af.
9.	<p>Slimme en Duurzame Mobiliteit Brabant</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en Regio hebben kennisgenomen van de stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding van een (adaptief) pakket slimme en duurzame mobiliteitsmaatregelen in Brabant en spreken af om in april of mei 2018 afspraken te maken over een (adaptief) pakket inclusief afspraken over ambities, concrete doelstellingen, aansturing en financiering. ❖ Het Rijk verstrekt een bijdrage van €97.500 voor de overbrugging van de eerste helft van 2018 voor het continueren van de werkgeversaanpak via het Brabantmobiliteitsnetwerk, waar de regio een cofinanciering van €195.000 tegenover zet.
10.	<p>Slimme en Duurzame Mobiliteit Limburg</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio nemen kennis van de stand van zaken Slimme en Duurzame Mobiliteit in Limburg en stemmen in met het proces om tot uitwerking van een nieuw maatregelapakket te komen voor slimme en duurzame mobiliteit. ❖ Het Rijk verstrekt een bijdrage van €1,3 miljoen aan Limburg voor overbrugging van de eerste helft van 2018, waar minimaal een gelijke cofinanciering vanuit de regio tegenover wordt gezet. ❖ Limburg verzoekt het Rijk om bij te dragen aan de MaaS pilot in Limburg, waar minimaal een gelijke cofinanciering vanuit de regio tegenover wordt gezet.
11.	<p>Deltaprogramma Maas Korte Termijn</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio nemen kennis van de voortgang en stellen vast dat alle afgesproken onderzoeken en verkenningen conform de in het BO MIRT 2016 gemaakte afspraken verlopen. Enige uitzondering daarop is het project 'Meer Maas Meer Venlo'. ❖ De provincie Limburg heeft – in afwijking van het regionale bod zoals geaccordeerd in het BO MIRT 2016 – besloten dat er in de MIRT/HWBP-verkenning Meer Maas, Meer Venlo geen varianten mogen worden onderzocht waarbij woningen die thans binnendijks liggen, buitendijks komen te liggen. ❖ Het Rijk, de gemeente Venlo, de Provincie Limburg en het Waterschap Limburg hebben na intensief overleg alsnog overeenstemming bereikt over het in gezamenlijkheid onverkort uitvoeren van de originele scope van de verkenning Meer Maas meer Venlo. ❖ Buiten de scope, maar wel in studies worden de alternatieven meegenomen in het noordelijke deel van het dijktraject Venlo-Velden, ten noorden van de A67, voor verdere rivierverruiming en ruimtelijke ontwikkeling van functies als landbouw, natuur, landschap en recreatie. Ook de mogelijkheden op het grondgebied van de gemeente Horst aan de Maas kunnen in studies worden betrokken. Een nadere concretisering volgt in aanwezigheid van alle betrokken partijen in de Stuurgroep Meer Maas Meer Venlo.
12.	<p>Deltaprogramma Maas Lange Termijn</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio hebben over en weer de ambities gedeeld ten aanzien van

	<p>rivierverruimende maatregelen langs de Maas in relatie tot dijkversterking.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het gaat hierbij onder andere over de ambitie om in deze regeerperiode tot besluitvorming te komen over het vervolg op enkele lopende MIRT-onderzoeken. ❖ Rijk en regio hebben de ambitie om in de eerste helft van 2018 afspraken te maken over concrete en haalbare langetermijndoelen (tot 2050) voor rivierverruiming per riviertak in relatie tot dijkversterking. ❖ Rijk en regio streven naar meervoudig doelbereik bij deze opgaven.
<p>13.</p>	<p>Klimaatadaptatie</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio concretiseren het gezamenlijke proces naar een klimaatbestendig Zuid-Nederland, door: ❖ Het bestuursakkoord klimaatadaptatie Rijk - regionale overheden (voorzien begin februari) als gezamenlijk speerpunt te zien. ❖ Ondertussen regionaal samen te werken, door Regiopartners onderling en met de Rijkspartners, aan concretere uitwerking om na februari de regionale vertaling te kunnen maken van de afspraken op nationaal niveau. Denk hierbij aan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Weten (1): de resultaten van de stresstesten en berekeningen door waterschappen, leidend tot concrete actieprogramma's; ○ Weten (2): het leren aan de hand van pilotgebieden; ○ Weten (3): een innovatieagenda met 'out of the box' voorbeelden, die het Nederlandse bedrijfsleven stimuleren en de verbinding leggen met het onderwijs; ○ Willen: een concrete en breed gedragen ambitie voor Zuid-Nederland; ○ Werken (1): een eerste generatie uitvoeringsprogramma waarin alle stakeholders een rol hebben; ○ Werken (2): extra aandacht en ondersteuning voor gebieden waar de waterveiligheid in het geding is of meerdere opgaven samenkomen (zoals in de beekdalen); ○ Werken (3): aan de slag met ons omringende landen. ❖ Waar mogelijk gebruik te maken van de beschikbare nationale instrumenten (stimuleringsprogramma, Platform Samen Klimaatbestendig) voor de volgende stappen in de goede richting. ❖ Na het nationale bestuursakkoord werken rijk en regio toe naar een bestuursakkoord met Zuid-Nederland.
<p>14.</p>	<p>Ruimtelijk Economische Agenda West-Brabant en Hart van Brabant</p> <p>Rijk en regio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Onderschrijven de richting, geformuleerde opgaven, het adaptief karakter en de (programma)aanpak van de Ruimtelijk Economische Agenda (REA). ❖ Stellen vast dat de complementariteit met andere agenda's (o.a. REOS, Brainport Actieagenda, Goederenvervoercorridor Zuidoost) bijdraagt aan meer ruimtelijk-economische samenhang in Nederland. ❖ Stellen vast dat de REA een belangrijke bouwsteen vormt voor (boven)regionale en nationale visievorming en agenda's (zoals de Nationale Omgevingsvisie, MIRT-gebiedsagenda's, provinciale en regionale omgevingsvisies). ❖ Spreken af op korte termijn met elkaar de rijksbetrokkenheid te bezien bij: <ul style="list-style-type: none"> ○ de REA en de programma-aanpak als bouwsteen voor onder meer de nieuwe gebiedsagenda's; ○ de in de REA genoemde prioritaire projecten - de innovatieve capaciteitsuitbreiding A58 Tilburg-Breda (onderdeel SmartwayZ.NL) en optimalisatie van de logistieke knooppunten Tilburg en Moerdijk (conform Goederenvervoercorridor Zuidoost);

	<ul style="list-style-type: none"> o een viertal – nader uit te werken – sleutelprojecten (versterken (inter)nationale spoorbereikbaarheid, beter benutten buisleidingen voor nieuw transport, optimaliseren digitale infrastructuur en een gezamenlijke verkenning circulaire economie en industriële symbiose).
15.	<p>Eindhoven Airport</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Het Rijk heeft op basis van een verzoek van de gemeente Eindhoven, mede namens de omliggende gemeenten en de Provincie Noord-Brabant, thans een gezamenlijk traject met de regio gestart om te komen tot besluitvorming over de ontwikkeling van Eindhoven Airport na 2019. ❖ Dit proces bestaat uit vier fasen die door Rijk en regionale partners gezamenlijk worden opgepakt en uitgewerkt. Fase 1 betreft onderzoek & analyse (planning gereed maart 2018); fase 2 betreft de wegingsfase en fase 3 standpuntbepaling (planning gereed eind 2018). Fase 4 zal het juridische traject zijn wat doorlopen moet worden voor een verlenging van de mede-gebruiksvergunning en/of een vernieuwd luchthavenbesluit. ❖ Fase 1 bestaat uit in ieder geval vijf onderzoeksporen: economische spin-off, luchtzijdige bereikbaarheid, landzijdige bereikbaarheid, milieu-duurzaamheid-leefbaarheid en Airport infrastructuur. Zodra de objectieve informatie uit fase 1 beschikbaar is, spreken Rijk en regio over de consequenties daarvan voor de Luchtvaartnota.
16.	<p>Grenslandagenda</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio stemmen in met het concreet voorbereiden van een 'Grenslandoverleg' met Vlaanderen. ❖ Het 'Grenslandoverleg' wordt op effectieve wijze verbonden met de Vlaams-Nederlandse Top en de inhoudelijke voorbereiding ervan (aan Nederlandse zijde) zal mede langs de MIRT-overleggen lopen. ❖ De gesprekken met partners in Noordrijn-Westfalen worden voortgezet met het perspectief om ook met hen een bestuurlijk 'Grenslandoverleg' tot stand te brengen.
17.	<p>Wilhelminakanaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio besluiten op basis van onderzoeken, adviezen en consultatie definitief tot herbouw van sluis II. ❖ Definitieve afspraken over de exacte hoogte van de extra bijdragen per partij worden gemaakt en vastgelegd in een nieuwe bestuursovereenkomst na de nadere uitwerking van bedoelde plannen. ❖ De verdeling van kosten voor Rijk/Provincie/Gemeente zal zijn: 70:15:15. ❖ Rijk en regio gaan zo spoedig mogelijk door met de voorbereidingen van herbouw sluis II, zorgen hierbij voor voldoende personele capaciteit en borgen het tijdig beschikbaar zijn van financiële middelen.
18.	<p>Brabantroute</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rijk en regio constateren dat de uitvoering 'robuuste Brabantroute' conform afspraken verloopt. ❖ De regio vraagt aandacht voor de door de Zuid-Nederlandse partijen ingebrachte punten in de Consultatieronde Routeringsbesluit Vervoer gevaarlijke stoffen over het spoor. ❖ Rijk en regio maken naar aanleiding van de Ruimtelijk Economische Actieagenda West-Brabant en Hart van Brabant en het MIRT-onderzoek corridor Rotterdam –

	Antwerpen nadere afspraken over de spoorproblematiek in West-Brabant.
19.	Greenport 3.0 <ul style="list-style-type: none">❖ Het MIRT-onderzoek 'Greenports en de samenwerking met de mainports' is formeel afgerond met de 'Koersnotitie Greenports 3.0' (oktober 2016) en de ondertekening van de 'Impulsagenda Greenports 3.0' (23 mei 2017). Deze vormen samen bouwstenen voor relevante programma's in het MIRT-gebied Zuid, bijvoorbeeld de programma-aanpak Goederenvervoercorridor.❖ Voorstellen voor de 5 transities uit de Impulsagenda Greenports 3.0 worden ingebracht bij de geëigende (bestuurlijke) tafels. In het kader van het BO MIRT spreken partijen zich als netwerk uit over de beoogde ontwikkeling van het nationale netwerk van de greenports als geheel.